

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

A polgári iskola reformja.

(Befejező közlemény.)

Miért van az, hogy nálunk a kereskedő, az iparos a társadalomban nem tudja a helyét elfoglalni, holott külföldön a legszámottevőbb tényező? Vajjon nem az iskoláztatás hiányossága-e egyik főoka annak, hogy az az osztály elmaradt a társadalmilag többé-kevésbé elveszett.

Hozzá tesszük még ehhez, hogy hány ember, tisztos, jónevű kereskedő, iparos és társadalmunkban kisebb-nagyobb szerepet vivő ember van, aki megfizethetetlen kincsnek tartaná, ha ahhoz a műveltséghez, amelyet gyakorlatilag sajátított el, hozzá ragaszthatná azt a műveltséget, amelyet sehol, csak iskolában tanulhatott volna el, — ha erre alkalma lett volna.

Nézzük a vasuti hivatalnokok jelenlegi helyzetét. Érettségi vizsgát kívánnak tőlük, ezt azonban csak a középiskolában szerezhetik meg, olyan helyen, ahol felsőbb iskolákra készítenek elő, tehát elméleti a kiképzés és nem gyakorlati. Miért kell egy vasutasnak a latin deklinációt s vele együtt a középkor dohatól szagos, elavult tárgyakat elszavalnia azért, hogy jó hivatalnok lehessen. Nem lenne-e jobb, ha olyan iskolában képezhetné ki magát, ahol ilyen dolgokkal nem kötik le a figyelmét, hanem kiképezik az életnek.

A községi jegyzőktől érettségi vizsgát kívánnak. Eddig a hat osztályu bizonyítvánnyal elérte célját. Miért ne adhatná meg a polgári iskola a képesítést ezeknek három év alatt, hogy egy évet még a közigazgatási tanfolyamon töltsön és olyankor érje el a célját, amikor egy középiskolai tanuló az egyetemre kerül?

Az adóhivatalok tisztviselőitől érettségi vizsgát kívánnak. Miért kell ezeknek az embereknek jelenleg latinul tanulni, hogy tisztviselők lehessenek? A polgári iskola sokkal jobban megállaná

itt is a helyét, mint a középiskola mert szakembereket adna ennek a pályának is.

Az egyes miniszteriumok számfejtő osztályai, a pénzügyigazgatóságnak számososztályai, a vármegyék számszékei, mind olyan emberekkel vannak tele, akik csak érettségit tettek, de felsőbb iskolába nem jártak. Nem lehetne ezeket a polgári iskolában hét év alatt jobban kiképezni, mint ahogy a középiskola kiképezi őket nyolc év alatt?

A nagyjában felsorolt pályákon annyi ember van, hogy ha a polgári iskolát igazi rendeltetésének átadnók és kifejleszténők hét osztályúvá, ez az iskola egymaga nem is lenne képes mindezeket a pályákat ellátni.

Es jogosan kérdezhethetjük, hogy ha a reáliskola és a gimnázium az egyetem előkészítő iskolái, mért nem gondoskodtak olyan középiskoláról, amely az imént elősorolt pályákon működő embereknek ad képesítést?

Nyilvánvaló mindezekből hogy a hétosztályu polgári iskola sokkal jobban teljesíthetné hivatását, mint azok a középiskolák, amelyek jelenleg kiképezik csak érettségit igénylő embereket.

Önként következik ebből, hogy a hétosztályu polgári iskola felállításával kapcsolatban a jelenlegi négy osztályra szóló tantervet is gyökeresen át kell javítani. Sőt ha a hétosztályu polgári iskola a távol jövő zenéje lenne, még akkor is reformálni kell a mostani tantervet úgy, hogy az egyes tantárgyakból befejezett egészet nyújtson. —

A mi egész társadalmi életünk az élet fenntartására hívó küzdelem órájának koraisága, amely nem a férfit, hanem a serdülő gyermeket szállítja a porondra, mind-mind az iskoláztatásra szánt idő beosztásának, felhasználásának reformját követelik. És ezt a reformot meg kell csinálni, hogy egy nagy lépéssel közelebb jus-

sunk a művelődés terén a nyugati államokhoz.

Nekünk a polgári iskola reformja most már életkérdés. Meg kell teremtenünk a nép széles rétegét felölelő művelt társadalmat minden halogatás, minden hátsó gondolat nélkül.

És harcot kell vívniunk emberekkel, előítéletekkel, érdekekkel, talán a hatalommal is. Emberekkel, akik szük látóhatáron túl nem látják a tömegművelés szükességét s tapogató, keresgélő utjokban nem tudnak rábukkanni arra a talajra, amelyen álva meglehet teremteni a művelt Magyarországot.

Előítéletekkel, amelyek mindig visszasodorják a gondolkozást a középkor fanatizmusába, s amelyek nem engedik a már meglevő kulturalkotások mellé az újak létesítését.

Érdekekkel, amelyek kenyéririgységre vezetnek a haladás rovasára.

És a hatalommal, amely a külföld után indul, s csak azt tekintni jónak, amit már a külföld kipróbált, elfogadott s hosszú éveken át már életbe is léptetett.

Szeptember 10.

Elszorult szívvel és meg-megujuló fájdalommal gondolunk vissza arra a szeptember 10-re, a melyen tíz évvel ezelőtt nemzeti életünk egéről egy fényes csillag hullott a sírba.

Drága hazánk Nagycsászárnéja, Magyarország védangyala, Erzsébet királyné nemes életét oltotta ki e napon a gyilkos tör.

Igen, távol idegenben, a szabad Svájc földjén egy emberi formájából kivetkőzött vad, egy valódi szörnyeteg gvasznappá tette ránk nézve szeptember tizedikét, mert elrabolta tőlünk koronás uralkodónkat.

Nemzeti nagy halottunk, Erzsébet! A szomorú évfordulón megemlékezünk rólad, a legnemesebb, a legjobb, de egyszerűs mind legbusabb királynéról. Nagy volt a te érző szived, de azért elviselted a sok nagy csapást. Finom volt minden tette d, mely által helyet szerzettél az egész nemzet lelkében. Anyai szereteted még nemesebbé tette a magyar anyák szívét,

Magyarország legjobb söre a

„Kőbányai Dreher-sör“

naponta friss töltésű, legjobb minőségű Korona és márciusi sör üvegekben és hordókban

Binét Sámuelnél kapható. Viszont elárusítóknak árkedvezmény

példát adván nekik, hogyan kell a zserge, gyöngye kis gyermekek szívét bevonni szeretettel és a lelki nemességet megadni, hogy így gazdagabb legyen a magyar haza.

A mai sivár világban hányszor eszünkbe jut a legjobb királyné önzetlensége, vigasztaló beszéde, amellyel milliókat megerősített. Hányszor látjuk a te puha kezdet, melylyel annyi könnyet letöröltél és enyhítéd a szenvedők fájdalmát.

Nem a sors mostohasága-e, hogy Te annyi milliót megvigasztaltál, csak téged nem tudott megvigasztalni senki. A Te szivedett többször átjárta a fájdalom töre, de azért megmutattad, hogyan kell a csapásokat békén elviselni. Példát adtal, hogy mindennél előbb való az anyai szeretet fonsége.

Mikor egyetlen fiadat elvesztéd, a nemzet is együtt érzet veled a fájdalomban, mert hiszen a nemzetnek is a legszébb reménye szállott a sirba Rudolf trónörökösrel.

Hogy mily nemes és mily becsülésre méltó volt a te lelked, azzal mutattad meg leginkább, hogy Te akkor is szeretted bennünket, mikor Bécsben mindenki haragudott reánk. Te akkor tanultál meg magyarul, mikor árva nemzetünket anyyan meggyűlölték s valódi anyjává lettél az elhagyott népnek. Angyali közbenjárásoddal kibékítéd a királyt nemzetével, elvezetted hozzánk, kik királyt már oly régen nem láttunk.

Ezért fáj szívünk, ha szomorú halálodra visszaemlékezünk és szerencsétlen kimúlásod évfordulóján kétszeresen érezzük a nagy veszteséget, melyet a sors reánk mért.

Valóban elmondhatjuk, hogy árva a mi szegény nemzetünk s nincs már nekünk Erzsébetünk, a ki közöttünk jár s nincs már itt az,

»Ki hozzánk jutott messze idegenből,
Érezte, hogy nyelvünk mi bájjal csendül,
Érezte, hogy szívünk mily tiszta, mily hű...
És sorsunk mégis milyen keserű...
És búvós szemmel, varázsos hanggal
Állt közöttünk egy hófehér angyal
És szabad lett a nép, az önyomott...
Óh, szórjátok sirjára liliumot.«

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Gyász érte Szöke Gáspár takarékpénztári pénztárost és Szöke Ferenc iparost. Ugyanis f. hó 11-én testvérménjük: Szöke Terezia váratlanul elhunyt.

— **A trónörökös Pusztiaszeren.** Ferenc Ferdinánd trónörökös az ősszel vendége lesz Pallavicini Sándor őrgrófnak, a pusztiaszeri kastélyban. Az őszi nagy vadászatra érkező trónörökös tiszteletére a pusztiaszeri kastélyt teljesen átalakítják s az őrgróf és neje személyesen vezetik az előkészületeket.

— **Az orvosok fizetése.** A községi körorvosok fizetése az új törvény szerint ez évi szeptember 1-től kezdve többé nem a községeket, hanem az állam kincstár terhel. Mivel azonban a törvény életbeléptetésének előkészületei szeptember eisejéig előreláthatóan nem lesznek befejezhetők, a belügyminiszter körrendeletben hívta fel a törvényhatóságokat, hogy a törvény életbeléptetéséig a községek által fizetessék ki továbbra is a községi és körorvosoknak járó fizetéseket. Ezeket az összegeket természetesen a községek javára fogják elszámolni.

— **Kántorválasztás.** A Salgótarjáni Hirlapból a következőket olvastuk: Nagy i. galommal töltötte el a csongrádi hitközséget az augusztus hó 27-én megejtett kántorválasztás, melyben 22 jeles pályázó közül Kalmár Illést, községünk illusztris tagját érte a megválasztás dicsősége. Kétfős érzés vesz erőt e sorok írásánál rajtunk. Egyrészt örülünk, hogy kitűnő állásba jutott és hogy mesteri kvalitását melynek bémulói voltunk, ott Csongrád városában is általános meglepetést kellett

— de más részt szomoruan érint bennünket az a tudat, hogy ez a derék ember, kire mindig büszkék voltunk, akit szívvel-lélekkel megszoktunk, megszerettünk, most itt hagy minket, itt hagy kedves modorával, pedáns hivattaljesítésével, a rajongásig csodált énekművészetével — hanem emlékeivel azért csak örökre nálunk marad. Mert sohase fogjuk elfelejteni azt a műélvezetet, mit hangversenyek alkalmával nyújtott, Nem hisszük, hogy akad valaki, aki nekünk Kalmár Illést pótolni fogja és a súlyos veszteség okozta megdöbbenéssel gondolunk elővendő hangversenyeinkre, melyből az ő bájos baritonja hiányozni fog. A „Csongrádi Ujság“ egyébként a következőkben jellemzi a mi emberünket: Orgona játéka művészi, hangja tüneményes, érces, kristály-tiszta és átható, éneke hajlékony és értelmes, felelete megkapó. — A 35 szavazati joggal felruházott előjárósági és képviselőtestületi tag közül 23 Kalmár Illésre szavazott. Hiába, ez a dicsőség azért mégis fáj nekünk. De azért kívánjuk, hogy ép oly szeretet öveze körül új környezetében, mint amilyent itt nálunk tapasztalhatt. Neki könnyű, lelkében hamar pótolva leszünk, de a mi lelkünkben örökké megmarad az űr, amit be nem fog tölteni soha senki se.

— **Iparostanfolyamok a vidéki városokban.** A Technológiai Iparmúzeum különböző iparostanfolyamok között nagy jelentősége van az ugynevezett mesteri tanfolyamoknak, a melyeken valóságos tökéletes kiképzésben részesülnek az illető iparos mesterek. A kiképzés elméleti és gyakorlati jellegű. Ezek közül a mester-tanfolyamot kitűnően végzett iparosmesterek közül a Technológiai Iparmúzeum igazgatósága a nyár folyamán 9 mestert delegált különböző vidéki városokba, ahol ezek tanfolyamot tartanak. Minden tanfolyamra husz-husz vidéki mestert vettek fel. A tanfolyamok még tartanak és azoknak fontosságáról, illetőleg eredményéről rövidesen meggyőződést fog szereznii a múzeum igazgatósága, és ha beváltak ezek a tanfolyamok, akkor nagyobb számban fogják azokat állandósítani.

— **A takarmány hiány enyhítése.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter legközelebb mint értesülünk az összes vármegyei gazdasági egyesületeket értesíteni fogja arról, hogy hajlandó a takarmányhiány által érintett vidékeken rendelkezésére álló szarvasmarha tenyésztés anyagból eszközölt vásárlásoknál, az egyes vásárlók javára, a mezőgazdasági testületeknek a beszerzési ár tíz százalékát az államkincstár terhére átengedni. Köicsönnek ilyen vásárlásoknál nem lesz helye.

— **Országos gyümölcs- és szőlőkiállítás Budapestén.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület f. évi szeptember hó 27-től — október 4-ig bezárólag a Nagyméltósága Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter ur védnöksége alatt a városligeti nagy iparcsarnokban gyümölcsvásárral egybekötött országos gyümölcs- és szőlőkiállítást rendez, melynek célja nemcsak a hazai gyümölcstermelés emelése s a megfelelő gyümölcsfajták vidékenként való rendezése, ismertetése, hanem az idén hazánk sok helyén mutatkozó gyümölcs-termés feleslegének értékesítése is. Felhívjuk emélfogva hazánk gyümölcstermelőit, szőlőbirtokosait, s konzervgyárosaikat, hogy fenti kiállításon a hazai termékek előnyös bemutatása érdekében annál tömegesebben a saját jól felfogott érdekében vegyenek részt s gyümölcskészletüket mielőbb az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkárságánál, (IV Koronaherceg utca 16.) bejelentésük, ugyanott bejelentési iv s részletes program kapható.

— **Az új ipartörvény tervezet magyarázatos kiadása.** Az új ipartörvény-tervezet első részének közreadása alkalmából Szabó Gyula szegedi kereskedelmi és iparkamarai másodtitkárnak érdekes és hatásaiban a közérdekre nézve rendkívül gyakorlatias

eredményű ötlete támadt. Az annak idején csupán a hivatalos köröknek 1—2 példányban megküldött tervezetet ugyanis magyarázatokkal, a régi és új intézkedések változásait feltűntető utalásokkal, bíráló megjegyzésekkel stb. kiadta és ezzel kettős szolgálatot tett a szakköröknek. — Hozzájárhatóvé tette elsősorban a tervezetet az érdeklődők nagy tömegének, másodsorban pedig megkönnyítette azok feladatát, akik a tervezet véleményezésére hivattak fel, mert megbízhatóan, a hivatászerű foglalkozása közben szerzett tájékozottságával és biztosságával mutatta ki szakaszról-szakaszra, a változások irányát, ezek jelentőségét és várható hatását, melyre annál nagyobb szükség volt, mivel a tervezethez indokolás nem adatott ki. Ez aktuális munkálatnak most jelent meg a befejező része, most tehát már teljességében rendelkezésére áll a tervezet egész anyaga a szakköröknek és az érdeklődőknek, mely a szerzőnél (kereskedelmi és iparkamara Szeged) 3 kor. előfizetési áron rendelhető meg, de kapható ez egyébként az ipartestületeknél és a könyvkereskedésekben is.

— **A kereskedelemügyi miniszter ur az új ipartörvénytervezetet 53502/1908. sz. leiratával azzal küldötte meg kamaráknak, hogy azt a kerületi összes ipartestületei és egyéb érdekcsoportjai bevonásával értekezletileg tárgyalja és a tárgyalás végeredményéről jelentést tegyen. E felhívás folytán, de azon törekvésből indítva is, hogy a kerület kereskedelmi és ipari érdekeltségének közhangulatát egysegesen juttassuk kifejezésre, 1908. szeptember 20., 21. és 22-én Szegeden, a kamara székházában kerületi értekezlet tartatik. A tárgyalások a tervezet intézkedései által érintett különböző érdekcsoportok szerint osztályüléseken külön-külön folytattnak le, majd pedig összlés fogja a főbb egyöntetű megállapodásokat összefoglalni. Minden résztvevő maga választja meg, hogy érdekeltségének megfelelően, tanácskozási és indítványozási joggal melyik osztály ülésén kíván résztvenni és e végből a bejelentés alkalmával az erre vonatkozó kívánságot már előre jelezni kell. Minden résztvevő, mint érdeklődő, a többi osztály tanácskozásait is meghalgtja.**

— **Felhívás.** Azon társadalmi bajok közül, melyek hazánk kulturáját, népünk egészségét és anyagi jólétét veszélyeztetik, első sorban áll az alkoholizmus és így mindenkinék, kinek hazánk kulturája és a nép jóléte szíven fekszik, kötelessége az ezen népellenesség ellen indítandó küzdelemben részt venni. A magyar társadalom is kezdi belátni, hogy az alkoholelles küzdelem nem egyes ideátista rajongók utópiája, hanem egy fontos és nagy jelentőségű szociálhigiénikus probléma melynek megoldásában részt venni egyaránt kötelessége az államhatalomnak és társadalomnak. Mutatja ezt tisztán az az érdeklődés, mely néhány év óta az alkoholkérdés tudományos oldala iránt mind szélesebb körökben észlelhető. Hogy ezen érdeklődést kielégítse az Általános Köziótékonysági Egyesület alkohol bizottsága, elhatározta, hogy f. évi okt hó 5—6-án és 7-én, a fővárosban tudományos alkoholelles tanfolyamot létesít, melyre az érdeklődőket ezennel meghívja. A tanfolyam munkarendje a következő: Okt. 5-én, d. u. 6 óra, dr. Entz Géza egy. tan. Az alkoholkérdés biológiai szempontból, d. u. 7 órakor dr. Korányi Sándor egy. tan. Az alkohol, mint kórokozó. Okt. 6-án d. u. 6 órakor, dr. Stein Fülöp Alkohol és agyműködés, d. u. 6 órakor, dr. Baumgartner Izidor koronaügyész h. Alkohol és büntettek. Okt. 7-én, d. u. 6 óra, Rosenberg Augusztina tan. Alkohol és iskola, d. u. 7 óra, Giesswein Sándor országgy. képvis. Az alkoholkérdés szociálpolitikai jelentősége. Az előadások a Társadalmi Múzeum előadási termében (IV., Mária Valéria utca 12.) tartanak meg. A tanfolyamon való részvétel

teli díj 3 korona. Közhasznu és kultur-egyesületek, és a munkás egyesületek hivatalos kiküldöttjei, továbbá tanárok, tanítók és főiskolai hallgatók, kellő igazolás mellett ingyen jegyben részesülnek. A tanfolyamba részt vevők részére, jelentkezésük és a részvételi díj beküldése esetén mérsékelt vasuti jegyet eszközünk ki. Jelentkezések az Általános Közjótékonyági Egyesület titkárához, dr. Lányi Márton VI. Eötvös utca 8. intézendők. A tanfolyamot előkészítő bizottság nevében: gr. Csáky Albinné elnök. Lukács György alelnök.

— **Tüzek a tanyán.** F. hó 10-én Lantos János tanyája ismeretlen okból leégett. Elégett Lantos összes gabonája, élelmi szere és gazdasági eszközei. A kár körülbelül 2000 korona. — 10-én éjjel Hajdu János nagyréti tanyáján szintén ismeretlen okból a here készlet kocsival együtt elégett. A kár meghaladja az 1000 koronát. Mind a két helyen biztosítva volt és így a kár nagyrészen megtérül.

— **Népcsődülés.** Tóth Jánosné és Lócskai Lajos halkofák f. hó 8-án a heti vásár alkalmával olyan takaros szóharcot vívtak egymással, hogy az oda csődült nép gyönyörűséggel hallgatta a cifrábnál cifrább káromkodásokat. Nem sokára azonban mind a két fél kifogyott a szép kifejezésekből és elhallgattak. A halgatóság miután több látni és hallani való nem volt, szétszórt.

— **Az új végrehajtási törvényben előírt bejelentési nyomatványok** nálam kaphatók, amely minden bejelentésre okvetlen szükséges. Weisz Márk könyvkereskedő.

Színház.

A múlt héten szombaton, 5-én a »Kék egér« francia izü bohózat került bemutatásra. A majdnem szakadó eső ellenére is volt oly nagy számban a közönség, hogy az előadást meg lehetett tartani. A cimszerepet Beleznai kreálta. Úgyesen, ambiciozusan adta a mindenkit kedvelő, de igazán csak egyet szerető maximbeli hölgyet. Partneri Szőregy és Magas jól illettek hozzá, talán még nagyobb hatást értek el. A folytonosan gyanakodó apóst Kertész minden hiba nélkül alakította. Völgyi és Vágó Erzsébet nem nagy kedvet árultak el, egészen ott jártak a műkedvelők régióiban; musa vobis non favit! Kis szerepüket kifogástalanul adták Sebők, Borsódi Paula és Fekete Ilona.

A szüneteket zenedarabok töltötték be, de mintha föltűnően észrevennők Csányi karnagy távozását!

Vasárnap, 6-án a »Náni« népszínmű került előadásra telt ház előtt. A sváb dialektussal teljes darab jó hangulatban tartotta a közönséget. A cimszerepben Szepesi Szidi gyönyörködtetett. Természetesen, érzelmesen adta a szerelmes sváb leányt. Nem zavarta őt a karzatnak éppen a legkomolyabb, letragikusabb jeleneteknél való fölzendülése. Márton Mihály, kit ma láttunk először színpadunkon, méltó partnere volt. Hü és átértett játékot mutatott be. Hanganyaga nem kiváló ugyan, de élvezhető. Polgár Béla valóságos tipikus sváb volt, nem szorul dicsőre játéka, ismerős országzerte. A Rózi szerepet Hervaitól vártuk, a színlap azt mutatta, s mégis Fekete Ilona játszotta. Nem azért említjük ezt fel, mintha nem volnánk ő vele megelégedve, de mindenesetre Hervaitól szerettük volna látni. A kis Szepiszerepet úgyesen alakította Ágotai.

Hétfőn, 7-én »Tatárjárás« ment felhelyárakkal igen szép előadásban ezuttal harmadszor.

Kedden, 8-án »A dánosi rablógylkosság«-ot, Gömöri Jenő 3 felvonásos életképét játszották bérletszünetben. A kíváncsiság, hogy milyen lehet színpadon ez a rémis gyilkosság, sok közönséget vonzott a színházba, úgy hogy ennyire talán még

nem volt zsufolva az a kis deszka-alkotmány. Amilyen nagy volt a kíváncsiság és érdeklődés a közönség részéről az előadás előtt, éppen oly nagy fokú volt a csalatkozás és elégedetlenség előadás után. Nem célunk itten Gömöri Jenőnek »nagyhatásu« darabját bírálni, csak annyit jegyzünk meg, hogy biz' az nem színpadra való darab, hanem cirkuszba vagy vásári komédiába való mutatvány. Természetesen, hogy színészeink különbben tudták adni szerepüket, mint holmi vásári komédiások, az ő tehetségükkel azonban nem ily darabokban kell kitűnni. Volt lövöldözés, fejszecsattogtatás, gyujtogatás elég! Ehhez ugyan nem sok művészi tehetség szükséges. A szereplők közül nincs kit különösen kiemelni. A közönségnek leginkább tetszett Iványi, a vén Kolompár a cigányok jellemvonását visszatükröztető dalával. A közönség meg is tapsolta s ujrátta. Úgyesen alakítottak még Magas (Balog Tuta), Völgyi (Kolompár Sándor), Sebők Sári (Trokár Marcsa). Jó volt Szőregy és Fekete Ilona jelenete. Kellemesen énekelt Marton Mihály is Beleznaival való jelenetében.

Szerdán, 9-én Henequin és Meillhard 3 felvonásos vig operetteje »Lili és a tü-zértrombitás szerelme« került színre remek előadásban felhelyárakkal. A színbáz most is megtelt. A cimszerepet ez alkalommal Szabolcsi Józseke, egy új művésznő játszotta, ki kellemesen csengő hangjával és művészi játékaival igazán megnyerte a közönség tetszését. Kár, hogy ily későn jött. Méltó partnere volt Szőregy, az ezred trombitása, ki szintén úgyesen játszott és énekelt. Kiténtek még Völgyi és Kertész is. Jó volt Ágotai, ki talán nagyon is megfiatalította magát a harmadik felvonásban.

Csütörtökön, f. hó 10-én fejezték be színészeink működésüket szép számu közönség jelenlétében, mely alkalommal Jakobsohn Brunó szép zenéjü opetettjeje, a »Komédiások« került színre Beleznai Margittal a cimszerepben. Ki kell emelnünk Beleznai Margitot (Bibor Irén) kedves játékaért, Magas Béla (Aganmemom) különösen, aki a közönséget folytonosan kacagásban tartotta. Jól játszottak még Kertész, Szőregy és Ágotai. Egyébként mindnyájan megállták a helyüket.

Csongrád-sövényházi árm. és belvízszabályozó társulat.

156/908. szám.

Hirdetmény

A csongrád-sövényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat f. évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor Csongrádon, a község háza tanácstermében

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1907. évi számadások átvizsgálásáról.
2. A Nagymélt. földmivelésügyi miniszter ur leirata a szivattyu-telep elé építendő körgát terveire vonatkozólag.
3. Társulat székházépítése iránti határozat.
4. 1909. évi költségelőirányzat tárgyalása.
5. A Nagymélt. földmivelésügyi miniszter ur leirata a töltés magasítási tervetere vonatkozólag.
6. Jelentés a Csongrád községgel a régi öblözetek megváltása tárgyában létrejött öblözésnek az adó visszatérítésre vonatkozó intézkedésének megváltoztatásáról.
7. Gátvédelmi szabályzatot jóváhagyó földm.-ügyi miniszteri rendelet bemutatása.
8. Rapaics Radó elhunyt állami titkárnak emelendő mű költségeihez való hozzájárulás iránti javaslat.

9. Artéri járulékok behajtása után a községi jegyzők részére adandó jutalék tárgyabani határozat.

10. Lemondás utján megürült választmányi tagság betöltése.

A számvizsgáló bizottság jelentése a vonatkozó számadásokkal és az 1909. évi költségelőirányzat az ahhoz tartozó választmányi javastattal a közgyűlést megelőző 15 napon át a társulati hivatalos helyiségben közszemlére lesznek kitéve s az érdekeltek által betekinthező.

Csongrád, 1908. szept. 11-én.

Gróf Dégenfeld Lajos,
társ. elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

A közgyűlésen a fensiki és mély ártérbe eső területek teherviselési kulcsához (1. 4.) arányosított minden 100 ártéri becshold tulajdonosa, vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír; a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokosok vagy teljhatalmu megbizottjaik pedig annyi szavazattal bírnak, ahány 100 becsholdas részletnek tulajdonosai.

A 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak és megbizottjaik által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak, ahány 100 becsholdat ártéri birtokuk összelete képvisel.

Azon esetre pedig, ha 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnának, a községi előljáráóság által fenti módon képviseltetnek.

A társulat összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos nem gyakorolhat.

A közgyűlésre való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valóságos 2 tanu aláírásával igazolandó

6600/908. sz.

Hirdetmény.

Csongrád község képviselő testületének 120/908. sz. határozata alapján a gőzfürdő és keresztény gőzmalom közötti házhelyek területéből Csongrád község körülbelül 135 darab egyenként 200 négyzetöles házhelyet ad el nyilvános árverésen.

Az árverés a helyszínen 1908 évi szeptember hó 16-án, szerdán reggel fél 9 órakor veszi kezdetét s azon esetre, ha ezen a napon déli 12 óráig befejezést nem nyer úgy a következő napon, szeptember 17-én fog folytatni s minden egyes házhelyre külön-külön a legtöbbet ígérőnek adatik el. Kikiáltási ár egy-egy házhelyre 800 korona, bánompénz 100 korona.

A leütött teljes vételár az árverést jóváhagyó közgyűlési határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt a községi pénztárba mulhatatlanul befizetendő, annál is inkább, mert ezen vételárból fogja a község a munkások céljaira megvett ingatlanok vételárát kifizetni.

Csongrád, 1908. szeptember 3.

Kovács jegyző.

Értesítés.

Reisman Sámuel Munkács.

Ajánlja gyárában készült hordókat 30 literől 2000 literig megvételre.

Egy alig használt matt, faragott hálószoba butor eladó, Jókai-utca 1. szám.

METEOR-SZÁLLODA Budapest VII., Erzsébet-körút 6. szám. Tulajdonos: Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvízfűtés. Teljes 24 órai liftszolgálat. Vácuum Cléaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Salonok, társalgók. Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a keleti és nyugoti pályaudvar között. A technika minden vimányaival felszerelve. A város központján.

Szobák 4 koronától.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használis,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hatékony tisztáltozó,
sajátságos előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leg gondosabb
feldolgozásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéremélt!
Megtakarít fáradságot és vesztegetést!
Kíméli a ruhákat az egésztestet!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

Szabó üzlet megnyitás

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy itt Csongrádon az Iskola-utca 12 szám alatt

férfi és női szabóüzletet

rendeztem be, hol a legdivatosabb férfiruhát és női felöltöket mérték szerint a lehetőleg díszesen és csinosan kidolgozva jutányos áron készítek. Megjegyzem, hogy a divatos szabást a székes fővárosiparrajziskolában tanultam, amelyről jeles bizonyítványom tanuskodik. Bő tapasztalataimat azonban Magyarország különböző nagyobb városaiban szereztem és így ezen a téren a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni. Amidőn ezen körülményt a t. közönség szíves tudomására hozom, arra kérem, hogy jóakaratu bizalmával és rendelésével engem támogatni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Lokrinezki Rókus.

férfi és női szabó.

4785/908. Hirdetmény.

Csongrád község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a csongrádi nyilv. jellegű körház, a hozzátartozó menhely és téglakerítések javítási munkálatai Csongrád község közházánál a II. jegyzői hivatalban f. évi szept. hó 16-án d. e. 9 órakor nyilvános árlejtés útján kifognak adatni. Előmeret, költségvetés a jelzett hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthető. Kikiáltási ár a költségvetés szerint 523 kor. és 95 fillér, mely összegnek 10 százaléka az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy ova-
dékkepes értékpapírban az előjáróságnál letétbe helyezendő.

Csongrád, 1908. szept. 12-én.

Faragó, jegyző.

Birtok parcellázás.

Gróf Dégenfeld Lajosné Ö. Exsellentiajának Pest-Pilis-Solt-Kiskun megyében fekvő pusztá »Gátér«-i birtoka, amely 1806 katasztrális hold legkitünőbb szántó, kaszáló, szőlőből áll és megfelelő gazdasági épületekkel, 80 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel bir — kisebb-nagyobb részletekben örök áron eladatik.

Az ingatlan Kiskunfélegyházától 11, Csongrádtól 14 kilométerre fekszik és úgy az országos transversális kőút, valamint a Félegyháza—csongrádi vasút szeli. Vasuti állomása, posta, távirtdája: pályaudvar Gátér, mely a major közvetlen közelében van.

Az eladási feltételek igen kedvezőek. Jutányos és hosszabb, rövidebb lejáratu jelzálog és egyéb kölcsönök az ingatlanra díjmentesen szerezhetnek be kívánatra; úgy hogy a vételárnak csupán negyedrésze fizetendő készpénzben.

Venni szándékozók az ingatlant bármikor megtekinthetik.

Felvilágosítást ad **Dr. Nagy Sándor** a helyszínen »Gátér«-pusztán vagy ügyvédi irodája: Budapesten VI., Szondy-utca 89. szám. 4—3

Kiadó lakások.

Tekulics Sándornak a Szivák-téren levő házában a következő lakások azonnal haszonbérbe kiadók. Egy három szobából álló lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel. Egy két szobából álló lakás szintén mellékhelyiségekkel, továbbá egy tágas bolti helyiség lőtérren, ezelőtt gépraktár vagyis a kapu bejárat volt. Értekezhetni lehet ezen a héten a tulajdonos lakásán, a jövő héttől kezdve a kisteleki főjegyzői hivatalban.

Fényirdai értesítés.

Gárdi Imre udvari fényképész minden hétfő vasárnap és ünnepe napokon, valamint minden hétfőn eszközöl fénykép felvételeket Rosenberg Ede ur divatáru kereskedő házában.

XII. évfolyam. **BEIRATASOK** Telefon 63-45
naponta 9-6 óráig.

Somogyi Mór

tanár, zongoraművész

államilag képezett okleveles zenetanár igazgatása alatt álló zene-

CONZERVATÓRIUMBAN

Budapest, VII. Erzsébet-k. 41.
gordonka, hegedő, ének, zongora, cimbalom az összes fuvó, és vonó hangszerekre, valamint zeneelméleti tananyagokkal.

Államilag diplomázott zenetanár. — A tantervek létszáma 26.

Vidéki leányok részére
internátus.

Prospektussal kívánatra szolgál az —
Igazgatóság.

Szőlő eladás.

Sági Pál kétágu utcai 35 szám alatti lakosnak két hold szőlője a tombác kút közelében terméssel együtt szabad kézből eladó. — Értekezni lehet a kiadóhivatalban a tulajdonos lakásán.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVÍZ

Kitünő hatásu vese és hólyagbajoknál
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT,
rendkívül üdítő asztali viz.
Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a húgyutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1908